

Forslaget til § 49 er baseret på et forslag fra Ophavsretsudvalget i betænkning nr. 1197/1990. Gramex og Copy-Dan har under høringen støttet forslaget.

Kulturministeriet kan tilslutte sig Ophavsretsudvalgets forslag, som der ligeledes har været enighed om på nordisk plan. Ministeriet har navnlig lagt vægt på, at organisationerne ved en 3-årig forældelsesfrist undgår at skulle hensætte beløb til dækning af uanmeldte krav fra ophavsmænd i en længere årække.

IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark har under høringen anført, at forslaget til § 49 også burde indeholde en henvisning til lovforslagets § 39 vedr. vederlag for eksemplarfremsstilling til privat brug.

Kulturministeriet kan ikke være enig i de fremførte synspunkter under hensyn til, at blankbåndsvederlaget – i modsætning til lovens tvangslicensordninger – opkræves, uden at der er nogen direkte tilknytning til en konkret værksudnyttelse.

Forældelsen afbrydes efter forslaget til stk. 3 ved skriftligt påkrav, hvorefter der begynder at løbe en ny 3-årig frist.

Til § 50

Forslaget til §§ 50 og 51 samler de regler, som er fælles for lovens aftalelicensbestemmelser.

Forslaget om lovsystematisk at samle disse regler i ét afsnit er baseret på Ophavsretsudvalgets betænkning nr. 1197/1990. Udvalgets forslag er begrundet i praktiske hensyn. De gældende aftalelicensbestemmelser i ophavsretslovens §§ 15 a og 22 er vanskeligt tilgængelige på grund af deres sproglige formulering. Hertil kommer, at der i lovforslagets §§ 13-14 og § 17, stk. 3, er stillet forslag om aftalelicens på tre nye områder. Forslaget til §§ 50 og 51 har til formål at undgå, at enslydende regler optræder for mange gange i loven.

Under høringen har bl.a. Samrådet for Ophavsret, IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark samt Sømmenslutningen af Scenografer, Instruktører og Filmarbejdere støttet udvalgets forslag. Forslaget har endvidere fået tilslutning fra de øvrige nordiske lande. I Sverige er ændringen allerede gennemført i foråret 1993.

Forslaget til § 50, stk. 1, indeholder kerneelementerne med hensyn til aftalelicensvirkningen af kollektive aftaler på de områder, hvor en sådan ordning

er eller vil blive gennemført, jf. lovforslagets §§ 13-14, § 17, stk. 3, og § 30. Aftalelicensvirkningen forudsætter, at brugeren har indgået en aftale om den pågældende værksudnyttelse med en rettighedshaverorganisation, som repræsenterer en væsentlig del af danske ophavsmænd. Virkningen af aftalelicensen er, at brugeren må udnytte andre værker af samme art, selv om ophavsmændene til disse værker står uden for organisationen og således ikke repræsenteres af denne. Ikke-repræsenterede ophavsmænd kan eventuelt nedlægge forbud mod brug af deres værker. En sådan forbudsret vil fremgå af den pågældende aftalelicensbestemmelse, jf. forslaget til § 30, stk. 2.

Efter forslaget til § 50, stk. 2, giver en aftalelicensordning kun brugeren ret til at benytte værker på den måde og på de vilkår, der følger af aftalen. Endvidere indeholder de enkelte aftalelicensbestemmelser i §§ 13-14, § 17, stk. 3, og § 30 nærmere regler om det efter loven generelt tilladte område for aftalelicenser. En aftalelicens kan ikke anvendes uden for de områder, der er fastlagt i de enkelte aftalelicensbestemmelser, dvs. at aftaler, der rækker udover det i loven nærmere beskrevne aftalelicensområde, ikke har nogen virkning i forhold til udenforstående ophavsmænd, herunder udenlandske rettighedshavere.

De i forslaget til § 50, stk. 2, fastsatte bestemmelser finder som noget nyt også anvendelse på aftalelicensen i den gældende lovs § 22 om radio- og fjernsynsforetageres erhvervelse af udsendelsesrettigheder, jf. lovforslagets § 30. Efter den gældende aftalelicensordning i § 22 har ikke-repræsenterede ophavsmænd udelukkende krav på vederlag, som i givet fald kan fastsættes af Tvangslicensnævnet. Under de nordiske drøftelser har der været enighed om, at generelle aftalelicensregler og principper også bør gælde for rettigheds erhvervelse på radio/tv-området.

Til § 51

Til stk. 1

Forslaget til stk. 1 svarer i hovedsagen til aftalelicensbestemmelsen i den gældende ophavsretslovs § 15 a om fotokopiering til undervisningsbrug. Som noget nyt foreslås det, at reglen også skal gælde i forhold til de nye aftalelicenser i lovforslaget, dvs. forslaget til § 13 om optagelser til brug i undervisning, forslaget til § 14 om erhvervsvirksomheders fotokopiering, forslaget til § 17, stk. 3, om syns- og hørehandicappede.

Efter forslaget til stk. 1 gælder det, at den aftaleindgående organisations regler om den interne vederlagsfordeling skal finde tilsvarende anvendelse over for ikke-repræsenterede ophavsmænd. Denne